

Soubor map - Prostorové rozmístění horských pralesů v pohoří Fagaraš v Rumunsku a v pohoří Horhany na Ukrajině

Autoři: Ing. Pavel Janda, Ph.D., Ing. Martin Mikoláš, Doc., Ing. Miroslav Svoboda, Ph.D.,
Ing. Radek Bače, Ph.D., Ing. Jan Rejzek

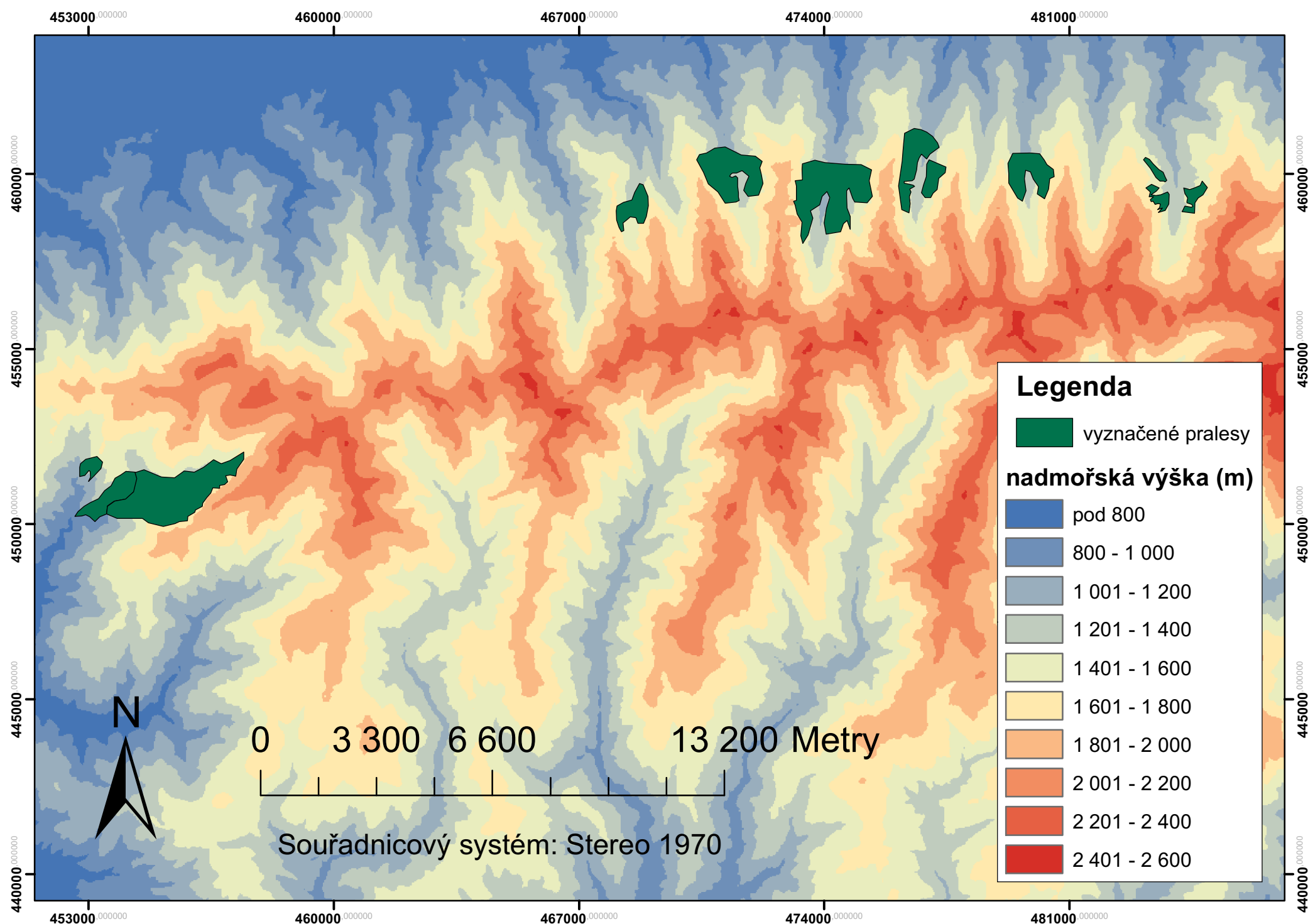
Tento soubor map je rozdělen na části:

- 1. Prostorové rozmístění horských pralesů v pohoří Fagaraš v Rumunsku**
- 2. Prostorové rozmístění horských pralesů v pohoří Horhany na Ukrajině**

Prostorové rozmístění horských pralesů v pohoří Fagaraš v Rumunsku

Podklad pro vyhodnocení režimu narušení daných porostů

Mapa se specializovaným obsahem

Charakteristika pohoří

Fagaras je nejvyšším pohořím Jižních Karpat. Pohoří utváří hřeben dlouhý 70-80 km s východo-západní orientací (Voiculescu 2002). Je typický nepřístupným terénem a příkrými svahy (více než 30 – 50°), ledovcovými dolinami a dobře vyvinutou říční sítí. Geologické podloží je tvořeno zejména mesozoickými krystalickými horninami (Simoni 2011). Klima je charakteristické dlouhou zimní sezónou (průměrná roční teplota je 0,2°C, průměrné srážky jsou 1200-1300 mm, sněhová pokrývka trvá 90-100 dní (Voiculescu 2002). Nacházejí se zde nejzrosáhlejší zachovalá přírodní společenstva smrkových lesů s kontinuálním přechodem do nižších vegetačních stupňů. Jedná se zejména o acidofilní smrkové lesy (Natura 2000: 9410 Acidophilous spruce forests (*Vaccinio-Picetea*)). V stromovém patře je dominantní smrk ztepilý (*Picea abies*), dále jsou v menší míře zastoupeny jedle bělokora (*Abies alba*), javor klen (*Acer pseudoplatanus*), buk lesní (*Fagus sylvatica*), jilm horský (*Ulmus glabra*) a ojediněle i tis červený (*Taxus baccata*). V bylinném patře převládá *Rubus fruticosus*, *Rubus ideaus*, *Dryopteris carthusiana*, *Spirea* sp., *Calamagrostis villosa*, *Dryopteris dilatata*, *Homogyna alpina*, *Luzula sylvatica*, *Oxalis acetosella*, *Polygonatum verticillatum*, *Vaccinium myrtillus*, *Soldanella* sp.

Metodika

Na základě leteckých snímků byly vybrány potenciální porosty horských smrčín s pralesovitou strukturou v pohoří Fagaras v Rumunsku. Následně byly tyto vybrané fragmenty prozkoumány v terénu a vyhodnocena jejich neovlivněnost člověkem a přirozenost. Do definice pralesa byla zahrnuta různá vývojová stádia pralesů viz. Oliver et Larson (1996). V podmínkách periodicky se opakujících disturbancí se chápe prales jako mozaika různých vývojových stádií (Foster 1988). Poloha porostů byla zaznamenána pomocí GPS a zanesena do mapy.

Využití

Vymezené území zachycuje velice zachovalé a přírodně hodnotné zbytky přírodních porostů horských smrčín. Tyto ostrůvky zachovalé přírody slouží jako nejvhodnější ekosystémy pro sledování přírodních procesů.

Použitá literatura

- Foster, D.R. (1988) Disturbance history, community organization and vegetation dynamics of the old growth Pisgah forest, south western New Hampshire, U.S.A. *Journal of Ecology*, **76**, 105-134.
- Oliver, C.D. et Larson, B.C. (1996) *Forest Stand Dynamics*. John Wiley & Sons, Inc., New York, Chichester, Brisbane, Toronto, Singapore.
- Simoni, S. (2011) Forum geografic. *Studii și cercetări de geografie și protecția mediului*, **10** (1), 35-49.
- Voiculescu, M. (2002) Intocmirea hartii riscului la avalanse. Studiu de caz: ciroul si valea glaciera Balea (Masivul Fagaras), *Riscuri si catastrofe*, Nr. 1, Casa Cartii de Stiinta, Cluj-Napoca, 243-251.

Katedra pěstování lesů

Autoři: Ing. Pavel Janda, Ph.D., Ing. Martin Mikoláš,

Doc., Ing. Miroslav Svoboda, Ph.D., Ing. Radek Bače, Ph.D.,

© 2012 FLD CZU

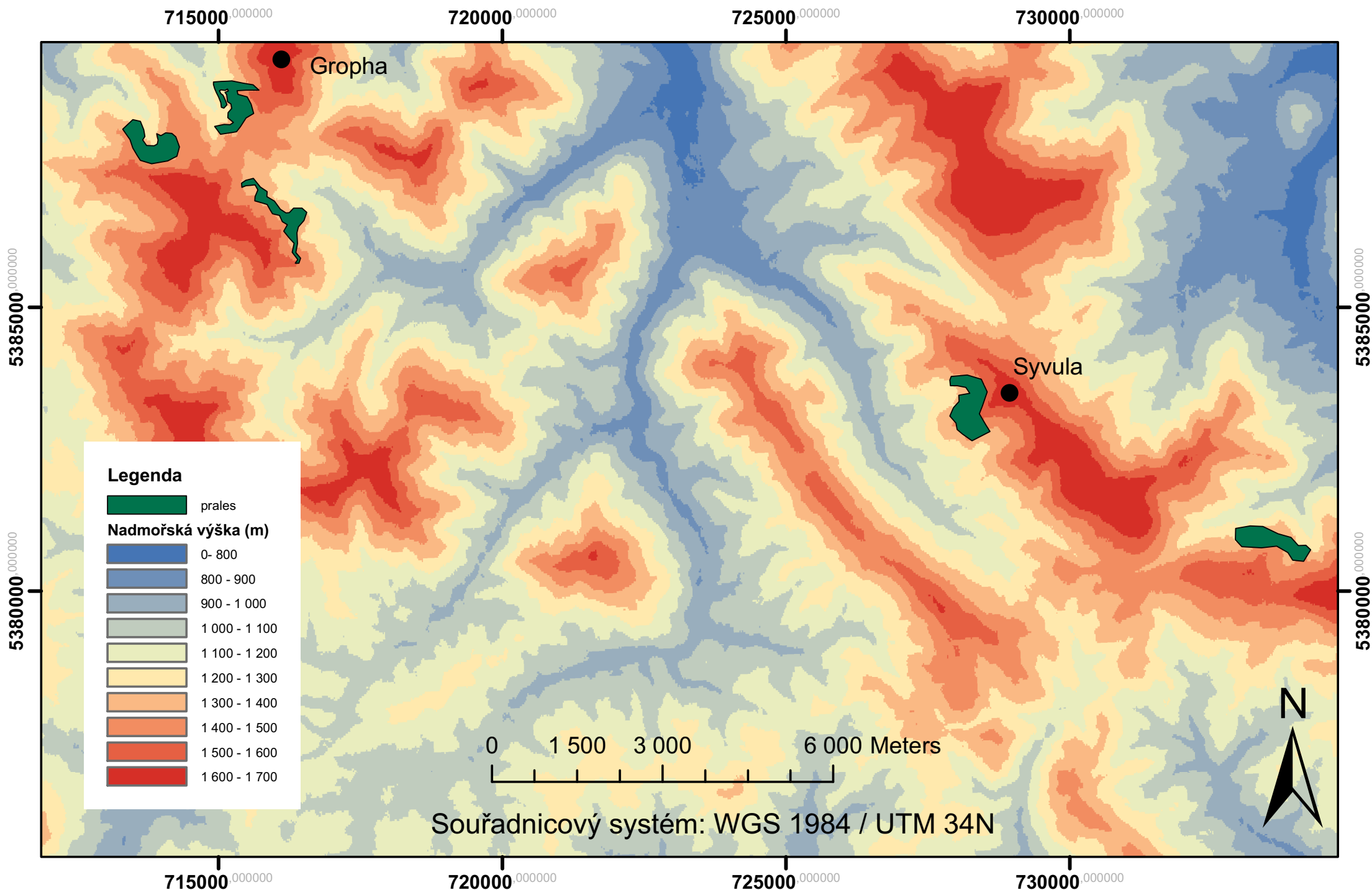
Fakulta lesnická
a dřevařská

Výstup byl podpořen projektem KONTAKT LH11043.

Prostorové rozmístění horských pralesů v pohoří Horhany na Ukrajině

Podklad pro vyhodnocení režimu narušení daných porostů

Mapa se specializovaným obsahem

Charakteristika pohoří

Klima je klasifikováno jako kontinentální Evropské. Vegetační období trvá 90 až 120 dní. Průměrná letní teplota v červenci je 16,4°C a v zimě v lednu -7,6°C. Průměrné roční srážky jsou 583 – 1007 mm. Průměrná výška sněhu je 44 cm (Cherniavsky et al. 2011). Přírodní společenstva smrkových lesů (zachovalé zbytky smrkových pralesů v komplexu hospodářsky využívaných lesů) - kyselé smrkové lesy na minerálně velmi chudém silikátovém podloží- usazené horniny, křemence, křemenné pískovce (Natura 2000: 9410 Acidophilous spruce forests (*Vaccinio-Picetea*)). Stromové patro je tvořeno převážně smrkem ztepilým (*Picea abies*) s příměsí borovice limby (*Pinus cembra*). Silně vyvinuté mechové patro s převahou rašeliníku *Sphagnum sp.*. Typické jsou plochy s mohutnou vrstvou surového nadložního humusu (15-25 cm – odumřelé stélky mechorostů). Bylinné patro je druhově chudé, dominují oligotrofní a acidofilní prvky: *Vaccinium vitis-idaea*, *V. myrthillus*, *Luzula sylvatica*, *Calamagrostis villosa*, *Huperzia selago*, *Homogyne alpina*, *Lycopodium annotium*, *Dryopteris dilatata*, *Blechnum spicant*. Na půdách o něco vyvinutějších s příznivějšími podmínkami humifikace a větším obsahem živin: *Polygonatum verticilatum*, *Athyrium filix-femina*, *Adenostyles aliariae*, *Rubus idaeus*, *Sambucus racemosa*.

Metodika

Na základě leteckých snímků byly vybrány potenciální porosty horských smrčín s pralesovitou strukturou v pohoří Horhany (mimo rezervace) na Ukrajině. Následně byly tyto vybrané fragmenty prozkoumány v terénu a vyhodnocena jejich neovlivněnost člověkem a přirozenost. Do definice pralesa byla zahrnuta různá vývojová stádia pralesů viz. Oliver et Larson (1996). V podmínkách periodicky se opakujících disturbancí se chápe prales jako mozaika různých vývojových stádií (Foster 1988). Poloha porostů byla zaznamenána pomocí GPS a zanesena do mapy.

Využití

Vymezené území zachycuje značně zachovalé a přírodně hodnotné zbytky přírodních porostů horských smrčín. Tyto ostrůvky zachovalé přírody slouží jako nejvhodnější ekosystémy pro sledování přírodních procesů.

Použitá literatura

Foster, D.R. (1988) Disturbance history, community organization and vegetation dynamics of the old growth Pisgah forest, south western New Hampshire, U.S.A. *Journal of Ecology*, **76**, 105-134.
Oliver, C.D. et Larson, B.C. (1996) *Forest Stand Dynamics*. John Wiley & Sons, Inc., New York, Chichester, Brisbane, Toronto, Singapore.
Cherniavsky M.V. et Shpylchak M.B (2011) Gorgany, nature reserve. Ivano-Frankiv'sk: Second Edition.

Katedra pěstování lesů

Autoři: Ing. Pavel Janda, Ph.D., Ing. Martin Mikoláš,
Doc., Ing. Miroslav Svoboda, Ph.D., Ing. Jan Rejzek,
© 2012 FLD CZU

Fakulta lesnická
a dřevařská

Výstup byl podpořen projektem KONTAKT LH11043.